

VITA MARINA

Zeebiologische documentatie
Verschijnt maandelijks
24e jaargang nr. 3 — maart 1974

INHOUD: 10 bladzijden
WEEKDIEREN ALGEMEEN pag. 43—44
STEKELHUIDIGEN pag. 39—40
AQUARIOLOGIE pag. 31—32
VARIA MARITIMA pag. 265—266
REGISTER pag. 17—18

1974

Kan dit allemaal samengaan? Een Vita met uitbreiding van haar omvang, met handhaving van haar kwaliteit en met handhaving van haar prijs. Dat is ons inziens wel mogelijk, maar dan moet worden voldaan aan twee voorwaarden.

In de eerste plaats de belangeloze medewerking en de opoffering van vrije tijd door de samenstellers. Niet dat u met hen medelijden behoeft te hebben, want zij doen dit werk graag en met plezier. Maar u kunt hun werk wel verlichten. Hoe dikwijls komt u niet iets tegen — straks beginnen de vakanties weer! —, dat voor vermelding in de Vita geschikt is? En geeft u dat dan ook steeds door? Het is altijd weer jammer, dat we soms veel later horen, dat iets interessants in de vergetelheid terecht is gekomen.

De tweede voorwaarde is een stijgend aantal lezers om de onvermijdelijke kostenstijging op te vangen. Kunnen we niet proberen, dat in 1974 ieder van ons één nieuwe lezer aanbrengt? Dat is niet alleen een verdubbeling van het aantal lezers, maar vooral een uitbreiding van de mogelijkheden, waarvan u zelf weer de vruchten plukt.

Laten we daarom afspreken, dat we dit jaar allemaal op deze beide punten een kleine bijdrage leveren.

Redactie

ZEENATUURBESCHERMING

- De FAO heeft een werkgroep zeezoogdieren opgezet om het effect van de beschermingsmaatregelen voor zeezoogdieren te bestuderen.

- De Duitse Bondsrepubliek heeft vorig jaar DM 700.000.000 beschikbaar gesteld voor het tweede programma van oceanologisch onderzoek in de jaren 1973—1975, in het bijzonder ten behoeve van het onderzoek van de vervuiling en de bestudering van de mogelijkheden van aquacultuur.

- Reeds eerder is in de Vita aandacht besteed aan krill als voedsel voor de mens (Geleedpotigen, blzz. 33 e.v.). Tijdens een internationale visserijconferentie in Tokio is van Russische zijde bekend gemaakt, dat plannen klaar liggen voor de vangst van 100 miljoen ton krill per jaar. De krill wordt geperst en ingedikt en levert aldus een eiwitrijk voedsel, dat een bijdrage moet leveren aan de oplossing van het voedseltekort der snel toenemende wereldbevolking. Krill vervult evenwel een uiterst belangrijke functie in de voedselketen. Het ziet er naar uit, dat krillvangst op zo grote schaal en bescherming van walvissen, die voor hun voedsel uitsluitend op krill zijn aangewezen, bezwaarlijk samen zullen gaan.

- Aan de ene kant beschouwt de mens de zee als een onuitputtelijke voedselbron, aan de andere kant wordt door vervuiling van in het bijzonder de bovenste laag, de zee steeds minder geschikt gemaakt voor het zeeleven. De hoeveelheid plankton in de Atlantische Oceaan schijnt de laatste tijd te zijn ingekrompen. Vissen in gebieden met veel industrieel afval vertonen afwijkingen en ziekten.

- Tot slot een wat opwekkender bericht. De grijze walvis, *Eschrichtius gibbosus* (Erxleben) is de laatste jaren dankzij be-

scherming in de Beringzee en de Tchoukotkazee in aantal toegenomen. Deze soort was in 1938 bijna uitgestorven doch verheugt zich door beschermende maatregelen in een gestaag toenemend aantal.

STRANDING WITZIJDEDOLFIJN

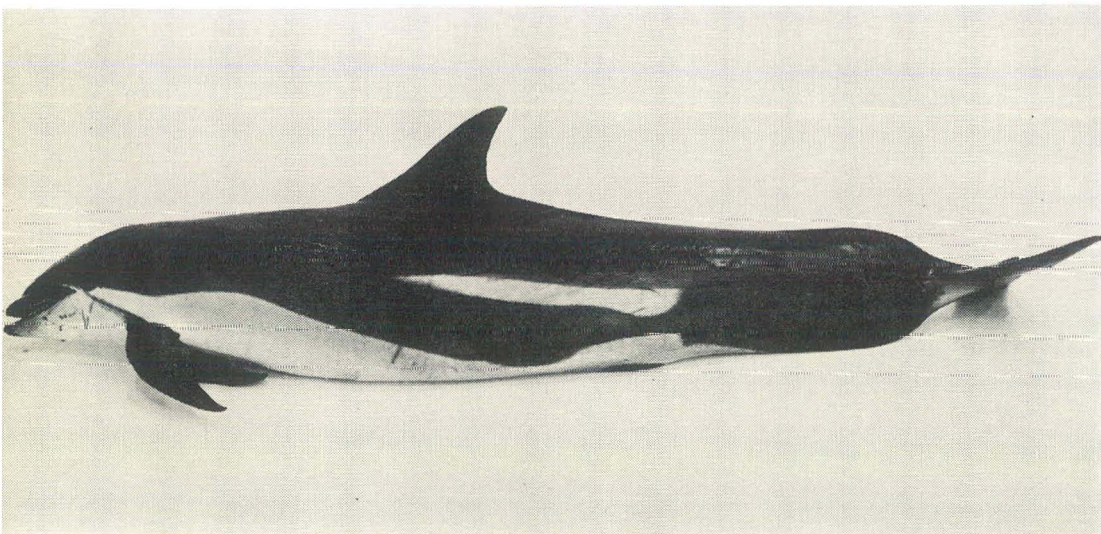
Op 14 december 1973 is ten gevolge van een zware storm een dolfijn tegen de palen van het zwembad van Breskens geslagen en omgekomen. Het dier, dat is gevonden door mevrouw S. M. Kosten-Moelker, is overgebracht naar het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie te Leiden. Daar is vastgesteld, dat het slachtoffer een witzijdedolfijn was, vroeger ook wel langsnuitdolfijn genoemd, en luisterend naar de wetenschappelijke naam *Lagenorhynchus acutus* (Gray, 1828). De totale lengte van het dier bedroeg 2.75 m.

De witzijdedolfijn (zie ook Zoogdieren, blzz. 18 en 19) valt vooral op door de brede witte, ten dele geelbruine of olijfgroene band op de flanken, ingesloten door de zwartachtige kleur van rug en

zijden. De buikzijde is witachtig, de vinnen zwartachtig en de borstvinnen zijn door een zwarte streep verbonden met het oog.

Voor de Nederlandse kust is de witzijdedolfijn zeldzaam. In grote scholen leven zij in het noordelijk deel van de Atlantische Oceaan ten noorden van de golfstroom. Er zijn 2 eerdere strandingen van deze dolfijnsoort op de Nederlandse kust bekend. Op 20 december 1863 werd in het Sloe een levend mannelijk exemplaar gevangen. Dit dier had een lengte van 2.37 m. Op 15 maart 1967 werd op het strand van de Anna-Frisopolder (gem. Wissekerke) een vrouwelijk exemplaar van bijna 1.70 m aangetroffen. Het aantal strandingen op de Engelse kust is veel groter: tussen 1913 en 1966 totaal 24.

(Deze gegevens zijn ontleend aan Acta et Agenda, Informatie- en Opinieblad van de Leidse Universiteit en Interakta, personeelskrant van het ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk.)

De gestrande witzijdedolfijn. Foto C. Hoorn, Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie, Leiden.